

"SVENSK BRANDKÄRS-TIDNING"

FACKORGAN FÖR SVERIGES BRANDKÄRER.

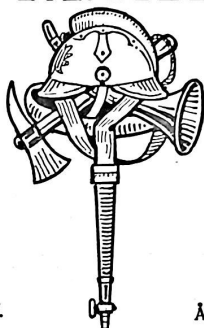
N:o 3.

Äges af:
Svenska Brandmänna-Förbundet.



Redaktör och utgivare:
Öfverbrandmästare ERIK BLOMGREN.
Göteborg.

Joh. Olssons Eftfr. Boktryckeri, Göteborg, 1910.



Mars 1910.

Utkommer en gång i månaden.



Prenumerationspris:
Kr. 2: 75 för år. Lösnummer 25 öre.

Annonsspriser:
Å omslaget 50 öre och bland texten 1 kr.
pr cm. och spalt.

Brandkåren.

Brandkåren kommer! Arma och rika,
undan, ur vägen må en och hvar!
Alla I ären för brandkåren lika,
hvem än till världen en gång eder bar.
Nu är det brandluren blott, som bjuder.
Undan! Den ljuder!

Vagnarne larma. Hjälmarne skina
bjärt öfver männens lugna drag.
Dyr är minuten. Framåt de hvina,
åter skall stånda med hast ett slag:
lågorna växa, lömskt de föröda,
hinna att döda!

Glans från maskiner, från dräkter ljusa!
Hästarne sträcka med flygande man.
Ser du den synen mot målet susa,
rycks du ur hvardagstankarnes ban.
Här är det mod, som vet godt att fäkta,
kraft, som är äkta.

Gärna man klage om dådlös tid,
klage om sinnen, slappnande, veka.
Här dock det bär mot en allvarsstrid,

strid emot lågor, som farligt leka.
Brandkåren, hur än flammorna spraka,
slås ej tillbaka.

Framåt det bär med jagande fart.
Trygga I varen, ängsliga sinnen!
Männen, de modiga, komma snart,
frälsa ert hem och dess dyra minnen.
Sträfvande armodet, lysande prakten
här ha de vakten. —

Eldtungor ut genom fönstren slå,
männen, de käcka, i röken försvinna.
Skrämda, på gatan de husvillla stå:
skall man den mäktige öfvervinna,
kväsa hans stora, gnistrande vrede,
döda den lede?

Ändlös förbidan. Det var, som de fore
in i dämonernas sagonäjd —
är det ej nu, som därinne de vore
häftigt med onda makter i fäjd?
Ute man hör blott, hur elddraken fräser...
mattare hväser. —

Uärfvet är skött. Se de hjälmbeklädda —
raske, fast kampen frestat hvar lem!
Plikten är fylld. De måktat att rädda
dristigt för andra lif och hem.
Båldare härflöck ej lämnat omsider
pröfvande strider.

Segrare är det, som hemåt vända.
Gif dessa stridsmän din hyllningsgård:
hem äro bärgade, icke brända,
tåvar af glädje blott följt deras färd.
Sträfvande armodet, lysande prakten
här ha de vakten.

A. U. Bååth.



Brandmästare Carl Oscar Branzell †.



Brandmästaren vid Borås brandkår, Carl Oscar Branzell, afled söndagen den 20 februari kl. 9 e. m. å epidemiska sjukhuset i Borås, där han vårdats för svår nervfeber.

Den bortgångne var född i Ljushults församling af Elfsborgs län den 1 januari 1872. Blef 1890 volontär vid Elfsborgs regemente och aflade 1892 underofficersexamen å volontärskolan å Karlsborg. Genomgick 1898 en 6 månaders utbildningskurs för brandmästare vid Göteborgs brandkår och antogs den 1 januari 1899 till brandmästare i Borås.

Brandmästare Branzell efterlämnar minnet af en sympatisk människa, en rask, duglig och för sitt kall intresserad brandman, som

förstått att göra sig omtyckt af såväl öfver-
som underordnade och yrkesbröder. Hans,
människt sett, allt för tidiga bortgång, har
därför uppväckt en djup förstämning.

Han sörjes närmast af maka, född Gabrielson, och tre små söner.

Frid öfver hans stof!



Brandstadga för landsbygden.

Det uppdrag, som styrelsen för Skånska brandkårsförbundet erhöi på senaste årsmötet, att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om utfärdandet af en brandstadga för landsbygden, har nu af styrelsen fullgjorts, i det denna den 6 Februari aflåtit följande skrivelse:

Till Konungen.

Saknaden af en brandstadga för landsbygden har sedan långa tider tillbaka, framför allt i vår tätast bebyggda provins, Skåne, gjort sig på flerahanda sätt kännbar då det för befolkningen gällt att på ett nöjaktigt sätt ordna de förhållanden, som beröra dels skyddet mot eldfara, dels eldsläckningsväsendet.

Isynnerhet har bristen på några allmän-giltiga föreskrifter angående *brandsyn* gjort sig gällande och ofantliga äro nog de värden som onödigtvis gå till spillo enbart på grund af saknaden af den nödvändiga kontroll som består deruti att alla fastigheter i en tät befolkad landsbygd, likaväl som i städerna, till eldsäkerhetens fromma underkastas en sakkunnig syn en gång om året. Visserligen innehålla i allmänhet reglementena för våra ömsesidiga brandstodsföreningar att brandsynen skola årligen utföras af några delegare i föreningen inom i densamma försäkrade fastigheter, men då det, åtminstone här i Skåne, inträffar att, särskildt i stations- och fabriksamhällen, fastigheter äro försäkrade i aktiebolag, som icke kunna ålägga sina försäkringstagare effektiv brandsyn, så kan det i ett samhälle inträffa, att under det en del fastigheter af sin brandstodsförening är underkastad en kontroll, som dock äfven den oftast är bristfällig, så äro andra derifrån alldeles befriade och således, från eldsäkerhetssynpunkt sett, en fara för hela samhället. Brandsynerna å vår tät bebyggda landsbygd bli sålunda mer eller mindre gagnlösa, äfven om de förrättades omsorgsfullt, hvilket nu ofta icke är fallet. Enda hjälpen torde vara att hvar enda fastighet årligen besiktigas och detta af kompetenta brandsyningsmän utsedda af någon kommunalmyndighet.

Att få ordnade eldsläckningsförhållande till stånd på landsbygden försvåras likaledes i hög grad af att det saknas lämpliga föreskrifter om brandväsendet för denna, der vi i jämförelse med andra kulturländer stå långt efter vår tid. Otaliga äro också de eldsvådor och stora de nationalekonomiska förluster, som härål blifva en följd. Landtbefolkningen, i hvars gifna intresse det är att vara rustad mot elden, som ofta skoningslöst på några timmar tillintetgör hvad årtionden åstadkommit genom ett idogt arbete, gör nog på sina ställen ansatser till att ordna sitt brandväsende, men i saknad af nödiga lagstadganden är det svårt att hålla intresset vid makt, vid andra tillfällen än då eldsolyckor hemsökt dem.

Styrelsen för Skånska brandkärsförbundet, som har till ändamål att särskildt arbeta för eldsläckningsväsendets höjande å Skånes landsbygd, erhöå å årsmötet den 27 juni förra året i uppdrag att ingå till vederbörande myndighet med anhållan att en brandstadga för landsbygden måtte utfärdas. Detta uppdrag fullgör styrelsen så mycket hellre som den är fullt övertygad om att en sådan stadga är alldeles nödvändig, derest ordnade eldsläckningsförhållanden skola kunna komma till stånd och vi i vårt land ej skola blifva allt för mycket efter å dessa områden.

På grund af hvad som här anförts får styrelsen i underdanighet anhålla, att Eders Kungl. Maj:t skickes taga i öfvervägande huruvida icke de antyddas svåra missförhållandena med allra snaraste skulle kunna afhjälpas genom utarbetandet af en brandstadga för landsbygden.

Underdanigst

För Skånska brandkärsförbundet:

STYRELSEN.

(Skånska Brandkärsförb. Tidskrift.)



Jonsareds Fabrikers

Äktiebolag

GÖTEBORG

rekommenderar sina tillverkningar af sprutslangar af prima kvalitet.



Pensionskassan för Sveriges städer.

Anhållas om plats i Svensk Brandkärs-Tidning för nedanstående inlägg i stadernas pensionsfråga:

För att inte onödigtvis taga tidskriftens spalter i allt för stort anspråk, vill jag försöka att fatta mig i så korta ordalag som möjligt, i denna för oss, det fasta brandmanskapets, ytterst viktiga fråga.

Det är sannerligen långt ifrån glädjande för brandmanskapet, att stadsfullmäktige i Sveriges städer ännu icke i öfvertygelse kommit dit hän, att brandmanskapet borde vara berättigadt till pension lika väl som hvarje annan befattningshufvare i kommunens tjänst.

Man söker efter orsaken, men hur man än söker kommer man likväl icke till något resultat med komiterades beslut, att utesluta brandmanskapet i det förslag som de uppgjort till pensionstat, hvilket kommer att behandlas i Stockholm i april månad i år. Dessförinnan vore det för oss brandmän af synnerligen stor betydelse om komiten kunde upphäffa beslutet till brandmanskapets fövör.

Jag har här en handling framför mig, och det synes för mig som vore den af mycket stort värde för höjandet af brandväsendet i sin helhet inom riket. Det är ord skrifna utaf en brandchef som innehar lång praktisk erfarenhet och stor sakkännedom i yrket. Skrifvelsen lyder sålunda:

»För att utbilda en brandkarl användbar uti yrket förekommande göromål, kräves rätt lång tid och fullt duglig uti yrket blifver han ej, förr än han genom deltagande uti upprepade eldsvådor hunnit förvärva sig erfarenhet samt det lugn, den rådighet och den oräddhet, som för brandtjänstens rätta utövande äro nödvändiga. Hårtill åtgå i allmänhet flera år.

Om en brandkarl alltså skall kunna väl fylla sin uppgift, bör den åtminstone till en stor del af sin styrka bestå utaf folk med längre tjänstetid.

Beträffande den vigör, som naturligtvis fordras af en brandkarl, så har erfarenheten härvid kären visat, att densamma med tillhjälp af rationellt bedriven gymnastik och öfningar utan svårighet bibehålles, så att från den sidan möter intet hinder, att en i öfrigt lämplig brandkarl bibehålles uti tjänsten under många år. Hårtill kommer, att yrket, som fordrar en ständig och ögonblicklig påpasslighet, dag som natt, tvingar till ett synnerligen bundet lif och ställer på sin utöfvare stora anspråk på stadga uti lefvernet, hvilken

stadga mera är att påräkna hos den äldre brandkarlen än hos den yngre.

Genom erfarenhet har jag alltså kommit till den öfvertygelsen, att det icke blott är gagneligt, utan nödvändigt att vid brandkåren söka binda en större del af personalen under längre tid, för att kunna påräkna, att densamma vid verklig fara skall äga förutsättningar för att på ett tillfredsställande sätt fullgöra sin uppgift.»

Så slutar denna beaktansvärda handling.

Hvad som erfordras för att få ett mönstergillt ordnad brandväsande i Sverige, är, att brandmanskabet består af stadgad folk, vana att behärska sig och inöfvade i förmågan att kunna utföra det mesta möjliga arbete då faran är öfverhängande.

Det är glädjande att genom statistiken kunna konstatera, att det i närvarande stund finnes många, såväl förmän som brandkarlar, som tjänstgjort i femton, ja t. o. m. tjugofem år; och änskönt att brandkårsyrket är af en mycket farlig och ansträngande beskaffenhet fullgöra dessa personer vid 45 å 50 års ålder sina åligganden till befällets fulla belåtenhet, till stort gagn för samhället.

Slutligen beder jag att brandmanskabet så mycket som möjligt begagnar sig utaf det humana ordet för att söka bibringa dem det vederbör den öfvertygelsen, att ingen brandkarl nu mera tager anställning vid en brandkår med tanke på att det är en plats för tillfället eller en plats, där man blott är skyldig att offra några få år utaf sin kraftigaste ålder i samhällets tjänst, för att — därefter se sig om efter annan utkomst.

Intresserad brandman.

Herr Redaktör!

Anhåles om plats för följande i Svensk Brandkårs-Tidning:

I pensionsfrågan!

Med anledning af de notiser, som stått inne i såväl Tidskrift för Brandväsandet som Svensk Brandkårs-Tidning, rörande komiténs för städernas pensionskassa utlåtande och förslag till pensioner för stadsfunktionärer, få vi, då vi naturligtvis finna denna fråga vara af största vikt, uttala oss som följer:

Här i Gefle har vår chef, Major von Malmberg, för snart 2 år sedan på eget initiativ utarbetat och inlämnat förslag till pensionering af brandmanskabet, och hafva vi hoppats på att detta förslag skulle vinna stadsfullmäktiges bifall, enär fullmäktige förut bestämt pensioner för polisverkets personal

äfvensom brandbefälet, men som ännu intet åtgjorts i saken, antagligen i afvaktan på den af städerna tillsatta komiténs förslag, ha vi, då nu denna komiténs förslag blifvit känt, naturligtvis ingenting att vänta, alldenstund brandmanskap ej finnes upptaget i dess betänkande.

Det synes svårt att finna orsaken till att denna komité uteslutit brandmanskapet från pension, alldenstund dessa äro fast anställda, och det gamla talet om att brandkårstjänsten endast är en tillfällighetssyssla, måste tillbakavisas inför det faktum, att brandkåren i våra större och medelstora städer omorganiserats så, att tjänsten kan få innehafvas af gift personal, och hvarmed naturligtvis afses att få manskapet att kvarstå i tjänsten längre tid.

Som samhällsnyttig institution må väl brandkåren anses lika högt ställd som t. ex. poliskåren, men då det gäller att tillgodose personalens rättvisa kraf, få alltid brandkårens manskap finna sig i att bli ställda långt bakom.

Hvarför i all rimlighets namn anses brandbefäl, polispersonal, spårvägsfunktionärer, barnmorskor och sjuksköterskor mera berättigade till pension än brandmanskap?

Vi föreslå härmed att Svenska Brandmannaförbundet genom sin styrelse går i författning om uppsättande af en skrivelse, framhållande våra kraf på att bli likställda med andra tjänsteinnehafvare, att tillställas städernas ombud till deras möte i Stockholm instundade april månad.

*Gefle Brandkårs Kamratförening:
STYRELSEN.*

Till

Redaktionen för Svensk Brandkårs-Tidning.

På mötet i februari diskuterades frågan om pensionskassan för Sveriges städer och beslöt Sundsvalls förening för sin del att i alla delar instämma med Hernösands-kamraternas skrivelse, och beslöts på samma gång, att i skrivelse hänvända sig till förbundsstyrelsen och lämna denna i uppdrag att uppvakta komitén och efterhöra orsaken, hvarför brandmanskabet blifvit uteslutet ur förslaget till pensionsstat.

Sundsvalls Brandkårsförening.



Från Karlstads brandkår.

Brandstationen, som utom brandchefens och brandmästarens bostadslägenheter, innehåller 11 boningslägenheter om ett rum och kök för gift manskap, logement för de ogifta, telegrafrum, samlingsrum, expeditiionsrum, badrum m. m. jämte stall och redskapshall.

samt en större och en mindre ångspruta, af hvilka den stora kan leverera 1,400 och den lilla 800 liter vatten i minuten.

Härtill kommer slangförrådet, som utgöres af 900 m. 85 mm. dubbel hampslang med förskrufningar (till den stora ångsprutan),



Grupp af Karlstads brandkårs personal.

Köken uti bostadslägenheterna äro försedda med gasspislar för både kokning och bakning, och fungera till belåtenhet.

Elektrisk belysning och centraluppvärmning är införd uti hela etablissemnet. Uppvärmningen sker genom en eldstad för lågtrycksånga af Furman & Kessels konstruktion och är installerad af Värmelednings-A.-B. »Calor», Stockholm, efter ritningar af Ingeniör Dahlgren. De elektriska ledningarne ha uppsatts af Allmänna Svenska Elektr. A.-B. i Vesterås, induktorer och klockor ha levererats af L. M. Ericsson & Co., Stockholm, och den elektriska belysningen har inledts af Förenade Elektr. A.-B., Stockholm.

Från redskapshallen, som är 14 meter i fyrkant och 7 meter hög, leda tre portar, försedda med spanjolettläs och vindhaspar, ut åt gatan.

Golfbetäckningen i redskapshallen utgöres af tuktad sten, satt på fast underlag i cement, blandad med sand.

Från öfra våningen till redskapshallen finnes en s. k. »glidstång» af stål att användas vid larmtillfällen och från den undra våningen en kort trappa.

Uti redskapshallen äro placerade två redskapsvagnar, en mekanisk stege, slangkärör

540 m. gummerad och 2,139 m. ogummerad hampslang med ögonblickskopplingar, eller tillsammans 3,578 m. tryckslang.

Stallet inrymmer 8 spiltor, af hvilka 6 genom hvar sin särskilda dörr stå i direkt förbindelse med redskapshallen.

Hästarnes antal är 7, hvaraf 4 under dagen gå i stadens arbete och endast 3 under nämnda tid stå till brandkårens förfogande.

Den fast anställda personalen utgöres af: 1 brandchef, 1 v. brandchef, 1 brandmästare, 1 maskinist, 1 korpral, 1 vice korpral, 1 stall korpral och 10 menige.

Aflöningsförhållandena äro, för:

Brandchefen: lön kr. 1,800: —	
tre ålderstillägg efter 5, 10 och 15 år à 300, 200 och 200 kr. 700: —	kr. 2,500: —
jämte fri bostad å brandst.	
Vice brandchefen: arvode... .. »	500: —
Brandmästaren: lön kr. 1,500: —	
tre ålderstillägg efter 5, 10 och 15 år à 150... .. kr. 450: —	» 1,950: —
jämte fri bostad å brandstationen och 150 kr. i beklädnadsersättning.	

Maskinisten: arvode kr. 200: —
jämte bostad (1 rum och kök)
å brandstationen. (Anställd vid
den närliggande mek. verkst.)

Korpralen: lön ... kr. 1,020: —
lönstillägg ef. 2 år » 60: — » 1,080: —
jämte bostad (1 rum och kök)
å brandstationen.

Vice korpralen: lön kr. 960: —
lönstillägg ef. 2 år » 60: — » 1,020: —
jämte bostad (1 rum och kök)
å brandstationen.

Stallkorpral och brandsoldat:
lön kr. 900: —
lönstillägg ef. 2 år » 60: — » 960: —
hvarjämte åtta gifta erhålla fa-
miljebostad (rum och kök) å
brandstationen.

Person, tillhörande manskapet, erhåller
dessutom fri uniform.

Hvar och en af manskapet är å stadens
bekostnad olycksfallsförsäkrad för 1,000 kr.

Vid sjukdom, som ej ådragits i tjänsten,
afdrages en tredjedel af lönen och är den
sjuke själf skyldig bekosta läkare- och sjuk-
vård.

Alla vid kåren anställda få äfven själfva
betala sina kommunal- och kronoutsyldyer.

Hvarje till manskapet hörande person är
hvar 10:de dygn och hvar 3:dje söndag fri
från tjänstgöring samt åtnjuter dessutom en
veckas semester årligen.

Af befintliga 6 man nattvaktmanskap
tjänstgöra 2 man hvarje natt å brandstationen
mot en ersättning af kr. 1: 50 pr man och
natt.

Reservkåren allarmeras direkt från statio-
nen medelst elektriska larmklockor och består
af 2 förmän och 35 man, alla anställda vid
Karlstads mek. verkstad. Dessa erhålla för
år en städja: förmännen 25 kr. och manska-
pet 12 kr. samt dessutom 75 öre i timman
vid eldsvådor och öfningar; dock att någon
ersättning för de sex första öfningarna icke
utgår.

En reservmaskinist finnes äfven anställd
och erhåller i städja 100 kr. för år.

Tre man af fasta kåren utför körslor
hvarje söckendag för stadens räkning med
brandkårens hästar.



Skyltfönstereldsvådor.

Nedanstående artikel är hämtad ur tyska
tidskriften "Feuerpolizei" och torde vara af
intresse för en hvar som önskar anvisning om
sättet att förebygga de så ofta förekommande
eldsvådorna i utställningsfönstren.

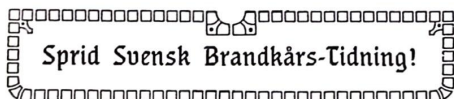
Inte blott i stora, utan också i små städer
äro butiks-fönstren under den mörka årstiden
starkt upplysta; och då det till utsmyckning
mycket ofta användes lätt antändliga ämnen,
som i ett ögonblick kan försätta hela butiks-
fönstret i flammor, så torde det vara på sin
plats att påvisa dessa faror.

Uti de större affärslokaler äro skyltfön-
stren i regeln brandsäkert afskilda från butiken,
så att en eventuellt uppstående brand skall kunna
begränsas till butiks-fönstret, men det oaktadt
äro försiktighetsregler äfven här på sin plats,
då endast ropet "eld" i en större affärslokal
kan framkalla en panik, som kan få oförutse-
ende följder.

I större städer i Tyskland utöfvas från
brandkårens och polisens sida tillsyn öfver
butikernas utställningsfönster; det skulle emel-
lertid vara till stort gagn om äfven i de min-
dre städerna sådan tillsyn utöfvades af me-
dlemmar af de frivilliga brandkåren. Brand-
kårsmedlemmarne skulle då kunna bringa till
butiksinnehafvernes kännedom möjligen be-
fintliga brandfarliga förhållanden i skyltfönstren,
så att denne i rätt tid kunde vidtaga sina mått
och steg för att förhindra en större olycka.
En hvar affärsman torde nog beakta och ställa
sig till efterrättelse sådana råd, då förebyggan-
det af en brand under den bästa affärstiden
dock måtte ligga i innehafvernes eget intresse.

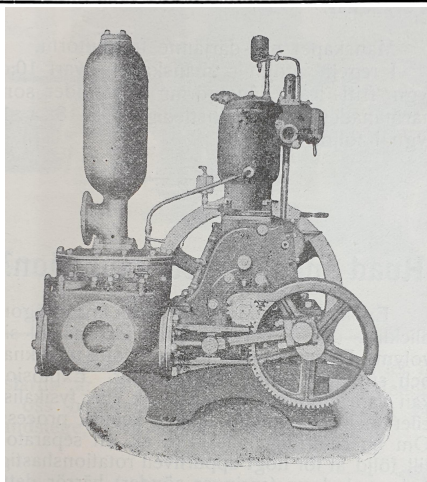
I det efterföljande kommer att i korta drag
anföras de förhållningsregler som äro ägnade
att förekomma uppkomsten af eldsvådor, och
som därför har särskildt kraf på uppmärksam-
het.

Ofta kan man göra den iakttagelsen att
det på en arm i butiks-fönstret äro anbrakta
flera gaslägor eller lampor, som alla öppnas
och stängas med en kran. När denna öppnas,
strömmar det samtidigt gas ut af alla lamporna,
och innan den sista af dessa tändts, har inte
endast lampglaset utan också luften, som är
öfver glaset, blandats med gas. Vid denna
lampas antändande uppstår under en explo-
sionsartad företeelse en stor eldflamma, som
kan gripa fatt i långt därifrån befintliga lätt
antändliga ämnen och sätta dem i brand. Det
bör därför anbringas en särskild kran för hvarje
lampa, såvida den inte är så inrättadt, att gas-



lågorna tändas ögonblickligen, när gaskranen öppnas. Att använda ljus eller spritlampa vid gaslågornas tändande bör förbjudas, då det genom en affallande bit af veken eller drypande brinnande sprit lätt kan uppstå en brand. I stället bör särskildt förordas elektriska själf-tändare. Att gaslågorna må vara på ett tillräckligt afstånd från brännbara föremål och byggnadsinredningar, d. v. s. 1 meter i lodrät och 0,6 meter i horisontal riktning, är ju själfklart, och omnämnas blott i förbigående.

Ett fel, som man inte kan klandra starkt nog, begås vid uppsättandet af skyddsplåtarna. I stället för att fästa dessa uti järnröret eller murverket, blifva de oftast anbrakta på träbeklädnaden med en spik. Genom den ihållande starka uppvärmningen af träet uttorkas detta så småningom och förvandlas till sist till träkol, ett ämne, hvars antändningstemperatur är betydligt lägre än det friska träets. Därtill kommer den egenskapen hos träkolet att det till



Motorsprutan "MERIT"

== 5 hkr. ==

Lättskött och absolut tillförlitlig.

Driftkostnad: c:a 25 öre pr timma.

Uppfordrar 600 lit. vatten pr minut med en 25 met. vägrät, 20 met. lodrät stråle.

C:a 4 minuter för igångsättning.

A.-B. Fredr. Wagner.

Motorafdelningen.

Göteborg. Stockholm. Malmö.

följd af sin porösitet begärligt uppsuger luftens syrehalt. Den vid denna process uppkommande upphetningen förer då till en plötslig och för den oinvgide oförklarlig själfantändning.

Ändamålsenligt är det att åtskilja gasbelysningen från de i butiksfönstret utställda föremålen medelst en stark glasruta.

Sedan elektriskt ljus kommit till användning, för såvidt anläggningen är utförd af fackman och i öfverensstämmelse med gällande föreskrifter, har butiksfönstereldsvådor blifvit sällsyntare; men det oaktadt kunna de icke helt undgås, då det ofta från många funktionärers sida handlas på oförsvarligt sätt.

För att uppnå särskilda effekter i butiksfönstren, blifva ledningstrådar och glödlampor utan trådskydd eller gasklockor af icke fackmän lagda emellan lätt brännbara ämnen, då de elektriska glödlamporna i allmänhet antages vara ofarliga. För att blifva öfverbevisad om det motsatta förhållandet behöfver man blott omveckla ett stycke papper eller liknande om en glödlampa och man skall blifva förvånad öfver, inom hvilken kort tid detta antändes. Det må därför fordras, att det alltid mellan glödlampor och ett brännbart ämne skall finnas ett rum, genom hvilket luften kan strömma.

Ändamålsenligt skulle det vara att anbringa de elektriska ledningarne i butiksfönstren uti isolerade rör, då det eljest ligger en frestelse uti att använda trädarne till upphängning och fastgörandet af tyg m. m. Att en kortslutning och som följd häraf en brand lätt kan uppstå af denna orsak, när varorna till och med fastsättas vid ledningarne med nålar eller spikar, är ju själfklart. Elektriska bågglampor böra vara försedda med askfiat för att möjligen affallande glödande kolpartiklar skall kunna uppfångas.

Att de eroderliga motstånd och in- och utkopplingarne anbringas å annat ställe än i skyltfönstret samt på lagenligt sätt, må blott för fullständighetens skull anföras.

Vid iakttagande af ofvannämnda i korthet skisserade förhållningsregler, torde skyltfönsterbränderna inskränkas till ett minimum.



Uppmaning!

Skrif Edra meddelanden endast på en sida af papperet och skrif tydligt!

Skrif om sådant, som är lärorikt och intressant i fackligt hänseende!

Insänd i god tid till redaktionen artiklar, illustrationer och öfriga meddelanden!

Gynna tidningen!

RED.

Hernösands brandkår.



Grupp af Hernösands brandkår.

Fasta brandkårens personal består af: 1 brandchef, 1 vice brandchef, 1 brandsergeant, 2 brandkorpraler, 6 ordinarie och 4 extra brandsoldater.

Härtill kommer en reservkår på 41 man jämte den värnpliktiga kåren.

För den fasta brandkårens personal är följande aflöningsstat fastställd:

Brandchefen: lön ... kr. 2,000: —
två ålderstillägg efter 5 och 10
år à kr. 250: — ... kr. 500: — kr. 2,500: —
jämte familjbostad med ved och lyse.

Vice brandchefen: lön ... » 600: —
Brandsergeanten: lön kr. 1,200: —
två ålderstillägg efter 5 och 10
år à kr. 100: — ... kr. 200: — » 1,400: —
jämte familjbostad med ved och lyse.

Brandkorpral: lön ... kr. 900: —
två ålderstillägg efter 2 och 4
år à 100: — ... kr. 200: — » 1,100: —
jämte familjbostad med ved och lyse.

Brandsoldat: lön ... kr. 800: —
två ålderstillägg efter 2 och 4
år à 100: — ... kr. 200: — » 1,000: —
Extra brandsoldat: lön ... » 60: —
jämte 75 öre pr timma vid elds-
våda och utryckning.

Tre ordinarie brandsoldater ha familjbostad inom stationen samt två ordinarie och en extra ett hyresbidrag af 100 kr. hvardera; de öfriga logementsplats.

Manskapet har därjämte fri uniform.

I regeln åtnjuter manskapet hvar 10:de dygn fritt från tjänstgöring och under sommarmånaderna en tjänstledighet af 8 à 10 dygn i följd.



Hvad menas med explosion?

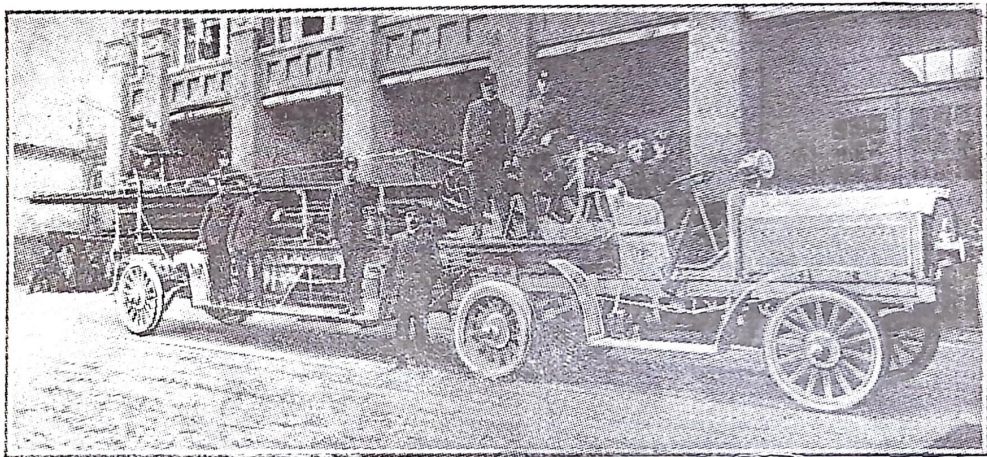
Explosion är förloppet då en kropp ögonblickligt och i betydlig grad förökas till sin volym. Detta fenomen försiggår ofta med knall och stundom under eldutveckling. Explosion kan vara antingen en mekanisk eller fysikalisk eller ock en hufvudsakligen kemisk process. Om en centrifugalmaskin (t. ex. en separator) till följd af för högt uppdreven rotationshastighet exploderar (springer sönder) härrör detta af en uteslutande mekanisk orsak, i det att centrifugalkraften, hvilken ökas med rotationshastigheten, blir så stor, att den öfvervinner kohesionen hos det ämne, hvaraf apparaten är tillverkad. En ångpannas explosion är en fysikalisk process, i det att vattenångan, genom värmets inverkan, utöfvar högre tryck på ångpannans väggar, än dessa kunna uthärda. Då dessa brista sönder, intager vattenångan våldsam störrer volym. Explosion af ett explosivt ämne härrör däremot af hufvudsakligen kemiska orsaker och begynnär därmed att det explosiva ämnet undergår en kemisk sönderdelning, hvarvid nya och i allmänhet enklare

kem. föreningar bildas. Som alla eller större delen af dessa föreningar äro gasformiga, sträfva de att intaga större volym än de ursprungligen innehade uti det explosiva ämnet; och till följd af den betydliga mängd värme, som vid den kemiska reaktionen uppstår, ökas hos dem ännu mer denna sträfvan att utvidga sig. Alltså med de sist nämnde explosionerna förstår man en plötslig, anseelig och stark utvidgning hos gaser eller ångor. Ifrågasvarande ord (explosion)

användes dock ofta fullkomligt oriktigt. Om t. ex. en lampa stjälpes omkull, så att behållaren krossas och oljan fattar eld, så är det alldeles orätt att säga en lampexplosion. Orsaken till sönderkrossade lampor, ugnar och behållare kan sägas hafva varit en explosion endast i det fall, att katasrofen verkligen haft sitt upphof i en utvidgning af gaser eller ångor; några fysikaliska orsaker få därvidlag icke tagas i betraktande.



Amerikansk automobil-brandstege.



Att brandkåren redan på många orter infört automobiler i stället för de gamla, hederliga hästarna är ju välbekant och hur långt denna reform nått i sin utveckling, torde ofvanstående, för oss brandmän synnerligen intressanta bild, föreställande en väldig amerikansk automobil-brandstege, gifva en rätt god föreställning.



Eld

eller eldslåga kallas i allmänhet gaser, som genom kemisk verksamhet upphettats till glödning och vid själfva förbränningsakten undergår till sin inre natur en viss förändring. Den kemiska processen består hufvudsakligast däri, att det brinnande föremålet under inflytande af viss värmeegrad börjat ingå förening med luftens syre, hvarvid det själfv så att säga blir till luft, det upplöses och förintas, så att endast små rester af brännbara beståndsdelar blir kvar, nämligen askan. För förbränningsens in-

ledande behöfves värme, hvilket sedan under processens fortgång alstras i allt högre grad, och sålunda underhåller förbränningen sig själf, sålänge det finnes något brännmaterial kvar; om icke åtgärder vidtagas, eller tillfälliga omständigheter inträffa, att förbränningen upphör, med andra ord eldens släckande. Nu kan man förstå, det finnes två hufvudfaktorer som spela en viktig roll vid eldsläckning och det är luftens borttagande och de brinnande föremålens afkylande, och på det grundar sig hela eldsläckningsförfarandet.



Upprop!

Till Herrar Brandkårsmän.

Bland de samhällsfrågor, som i närvarande tid kräffa vår uppmärksamhet, är nykterhetsfrågan, tvifvelsutan en af de allra viktigaste.

Ju mera allsidigt och ingående spritdryckernas verkningar blifva studerade och kända, desto säkrare har den öfvertygelsen stadgats, att alkoholismen förödande ingriper på snart sagt alla områden i det enskilda och allmänna lifvet samt utgör en samhällsfara, som med alla lofliga och goda medel måste bekämpas.

Ett af de bästa vapnen i kampen mot detta onda är otvifvelaktigt en på säkra grunder fotad kunskap om nykterhetsfrågans innebörd och betydelse.

Och numera erbjuda sig många tillfällen att inhämta en sådan.

Vid Hernösands Brandkår, bildades en nykterhetsförening den 12 Dec. 1909 vid namn »Hernösands Brandkårs helnykterhetsförening.» Det är en liten förening, men vi hoppas att den är en god början till ett stort verk. En nykterhetsförening vid en brandkår är till stor nytta, ty när vi jämför en brandmans ansvarsfulla kall, med andra fast anställda befattningshafvare, torde det icke finnas någon institution som fordrar ett mera nyktert folk än brandkåren. Vi ha mer än en gång sett hur det har varit vid de brandkårer där manskapet har varit onyktert och opålitligt.

Vi borde därför mera nu än någonsin förut arbeta för nykterhetssaken, och allt som kan höja vår moraliska ställning inom samhället.

Brandmanskapet har ju alltid varit tillbakasatt (åtminstone här i Hernösand) och detta har i hög grad orsakats genom onyktert och oanständigt lefverne.

Därför, kamrater, bilda vid hvarje brandkår en nykterhetsförening och låtom oss sedan sammanslå dessa föreningar till ett enda stort nykterhetsförbund!

Vårt anseende och vår popularitet skulle säkerligen därigenom betydligt höjas.

För Hernösands Brandkårs helnykterhetsförening:

STYRELSEN.



Äldsvådor.

Stockholm.

En allvarsam eldsvåda, som kunnat få betydande omfattning, om icke brandkåren så snabbt ingripit, utbröt natten till den 12 febr. strax före kl. 2 i grosshandlare J. Anderssons kolupplag, Norr Mälarstrand 16 å Kungsholmen. Tjock rök omväxlande med lågor syntes på långt håll då brandkåren började släckningsarbetet, hvilket bedrefs med flera slangledningningar från brandpost.

Stark storm räddade och det befarades att elden skulle kunna sprida sig till närliggande byggnader, hvarför ångsprutan eftertelefonerades. När denna kom hade man emellertid redan hunnit begränsa branden och efter en kort stund var all fara öfver, så att brandkårens hufvudstyrka kunde hemrycka, efterlämnande Kungsholmsafdelningen för eftersläckningen.

Göteborg.

Fabriksbrand på Hisingen. Strax före kl. 1/2 2 natten till den 18 febr. utbröt en häftig eldsvåda uti A.-B. Vulcans gjuteri vid Kvillbäcksvägen.

Brandkåren, som blef sent alarmerad, utryckte från brandstationerna vid Gustaf Adolfs Torg och Lundby.

Af fabrikskomplexet, som var uppfördt af trä i två våningar, stod vid brandkårens framkomst hela gjuteribyggnaden i full brand. Denna byggnad, ca 40 meter lång, var medelst en brandmur afskild från den öfriga delen af fabriken samt utgjorde ungefär 1/3 af det hela. Stark storm var rådande och faran för den icke antända delen af fabriken öfverhängande.

Prenumerera!

på

Svensk Brandkårs-Tidning.

Annonsera!

uti

Svensk Brandkårs-Tidning.

Gynna!

Svensk Brandkårs-Tidning.

Från en mindre handkraftsspruta utlades genast en slangledning och från en ångspruta två slangledningar med hvilka eldens framfart häjldes vid brandmuren. Ytterligare en ångspruta rekviderades från brandkårens hufvudstation och från denna utlades fyra slangledningar.

Med dessa slangledningar begränsades nu elden inom kort fullständigt till den vid släckningens början i ljusan låga stående gjuteribyggnaden och måste släckningsarbetet betraktas som synnerligen vackert.

Hur elden uppkommit är icke bekant.

Fabriken sysselsatte omkring 70 man.

Sammanlagda försäkringssumman uppgick till 165,000 kronor.

Malmö.

Nedbrunnet garfveri. Vid Käflinge läder- och skofabrik nedbrunno tidigt på morgonen den 29 jan. garfveribyggnaden och en större lagerbyggnad. I den senare, af trä, förvarades hela skolagret, som förstördes.

Elden började af okänd anledning i garfveriet. De brunna byggnaderna och lagret voro försäkrade i olika bolag.

Själfa fabriken blef oberörd af elden.

Eld i en landtgård. Strax före kl 7 på aftonen den 5 febr. utbröt eld i den gamla gården Håkanstorp vid Sallerupsvägen strax utanför Malmö.

Boningshuset och en uthuslänga räddades, men de öfriga till den kringbyggda gården hörande lägenheterna blefvo lågornas rof. Dessutom innebrändes två hästar och ett 70-tal höns.

Hur eldsvådan uppkommit, känner man icke. Gården äges af Malmö stad.

Eldsvåda utbröt den 18 febr. på kvällen i stufveribolagets materialbod i Malmö. Brandkåren släckte elden efter en timmes arbete.

En hel del materialier förstördes, och Skånska frökontorets dyrbara nederlag var starkt hotadt, men räddades.

Helsingborg.

Eld i trossbotten. Natten till den 12 febr. uppstod i till följd af en bristfällig rökgång eld i trossbotten i kaféet "Fönix", Kullagatan 12. Medelst enslangledning från brandpost blef elden släckt, utan att ha hunnit erhålla någon större omfattning.

Gefle.

Eldsvåda i lokomotivstall. Eld utbröt den 19 febr. på aftonen i Gefle—Dala järnvägs lokomotivstall vid Nynäs utanför Gefle. Elden uppstod genom en exploderande fotogénlampa. Halfva taket nedbrann, hvarefter elden begränsades. Dala-banans ångdressin blef lindrigt skadad. Ett lokomotiv, som stod inne, räddades utan skada.

Mordbrand i Gefle fattigvårdsinrättning. Ett eldsvådetillbud af rätt uppseendevärande art yppade sig söndagen den 27 febr. på morgonen vid fattigvårdsinrättningens vedgård i Gefle. Elden, som tydligen var anlagd, upptäcktes i ett litet skjul intill vedgården, där för närvarande 5,000 famnar ved äro förvarade. Elden var så anlagd, att vinden, som var ganska stark, låg på mot vedgården.

Af allt att döma, hade mordbrandsförsöket gjorts redan natten till söndagen, fast elden ej fått riktig fart, utan blott pyrt till söndags morgon, då röken upptäcktes, och elden utan svårighet släcktes. Vid vedgården, hvilken är bojkottad af de arbetslösa, har under de senaste dagarne ingen enda ansökan gjorts om arbete, ehuru det tillkännagifvits att 50 man där kunde erhålla sysselsättning.

Eskilstuna.

Eld i fabrik. Vid aktiebolaget P. Liljeqvists sågblads- och redskapsfabrik har tidigt på morgonen den 5 febr. det s. k. härdhuset förstörts af eld, som antagligen uppkommit från någon af ugnarna. Skadan uppskattas till omkring 15,000 kr. Verksamheten blir i det stora hela oberörd.

Jönköping.

En häftig eldsvåda utbröt den 12 febr. på morgonen vid Norra Hammars bruk i därvarande plogverkstad. Största delen af byggnaden, förutom maskiner och under arbete varande plogar, förstördes. Elden tros ha uppkommit genom att ett lager gått varmt och antändt de af olja genomdränkta träsyllarna.

Ingen obemärkt
Eldsvåda.

Kolos- och Gasförgiftningar
omöjliggöras genom alarmpapparatens
»Skyddsängeln».

Pris endast 10 kronor per styck.

Finnes hos hvarje installatör för gas- och ringledning samt i parti hos

ANDERSSON & LINDBERG, Aktiebolag

☐ GÖTEBORG ☐

Rikstel. 2284, 3334.

Återförsäljare antagas.

Borås.

Eld utbröt under natten till den 20 febr. i den flygelbyggnad å Katrineberg, som upplåtits till provisoriskt epidemisjukhus. Elden hade uppstått i en vägg till den tillämnade sjuksalen och troligen uppkommit genom en bristfällig kakelugn.

Ett par af sköterskorna märkte faran och brandkåren alarmerades och dämpade efter en timmes arbete elden.

Vänersborg.

Stor eldsvåda i stadshuset. Natten till den 27 febr. uppstod eld under den i stads- huset inrymda teaterns scen, hvarifrån den erhö- ll rätt stor spridning. Brandkåren lyckades dock att inom jämförelsevis kort tid blifva herre öfver elden och ryckte därefter hem, kvarlämnande vaktman- skap. Elden blossade dock inom någon stund änyo upp, hvarför brandkåren åter måste alarme- ras och fick nu ett synnerligen ansträngande släck- ningsarbete, hvarunder elden tog sådan öfverhand, att hjälp måste begäras från Uddevalla brandkår, hvilken anlände dit med extratåg. Vid middags- tiden kunde elden anses begränsad. De öfra vå- ningarna voro då mycket ramponerade. Byggnad- en var försäkrad för 300,000 kronor. Skadan genom branden torde uppgå till minst 100,000 kr.

Huru elden uppkommit är icke bekant. På kvällen förut hade det varit bal i societetssalongen och man förmodar att någon oförsiktighet med eld från tjänstepersonalens sida föreligger.

Vänersborg har ännu ej fått fast brandkår.

Landsbygd.

Eldsvåda i träsliperi. Den 31 jan. vid half 4-tiden på morgonen utbröt eld i träsliperiet vid Rottneros bruk i Sunne socken. Såväl slipe- riet, som inrymdes i en stor träbyggnad, som den därmed sammanbyggda torkinrättningen, uppförd af sten, blefvo fullständigt förstörda af elden.

Däremot räddades brukets öfriga afdelningar, såsom gjuteriet, mekaniska verkstaden m. fl. Bru- ket äges af brukspatron H. E. Montgomery. Det brunnna var försäkradt för 130,000 kr., hälften i Svea och hälften i North British.

Eld i snickerifabrik. Eld utbröt den 31 jan. på eftermiddagen i en snickerifabrik, belägen ofvån för en smidesverkstad i Leksand.

Det såg rätt hotande ut, men eldsvådan in- skränkte sig till att innanredet i snickerifabriken blef förstördt, tack vare hjälp af många människor, som voro samlade med anledning af ett tingssam- manträde.

Nedbrunnet boningshus. Lilla Kam- pegården i Rödene socken, nordost om Alingsås, härjades den 12 febr. på aftonen af elden. Själfta

boningshuset, ett två våningars trähus, nedbrann till grunden; ladugården räddades däremot.

En spruta med några man från Alingsås brandkår hade uttryckt till hjälp, men var huset vid framkomsten redan nedbrunnet.

Brunnet mejeri. Botorps mejeri med la- gerbod i Skänings-Åsaka socken, Skaraborgs län, nedbrann till grunden den 11 febr. jämte inven- tarier och mejerskornas alla tillhörigheter. Den brunnna fastigheten var försäkrad i Skandia för 10,450 kr. En del inventarier och ett stort parti ostar voro oförsäkrade, hvadan egaren gör en svår förlust. Man antager att elden på något sätt här- ledt sig från ångpannan.

Eldsvåda i glasbruk. Eldsvåda ödelade den 19 febr. Johannefors glasbruk i Algasboda socken. En del glas, formar och verktyg blefvo lägnas rof.

Antagligen har väggen bakom torkugnen an- tändts af någon gnista.



Förbundsangelägenheter.

Till afdelningsstyrelserna!

Glädjande nog hafva en stor del af våra lokal- afdelningar beaktat mitt i förra numret af vår tidskrift intagna uppropet, men som ännu från en del stadgeenliga uppgifter saknas, torde vederbö- rande med det snaraste insända dessa.

Som förbundsmötet kommer att hållas i medio af april, böra förslag till de frågor, som där skola behandlas, ofördröjligen till mig inkomma för att i vederbörlig ordning kunna behandlas och upptagas på föredragningslistan.

Ordföranden.

Redovisning

öfver teknade bidrag för ästadkommande af ett brand- kärsmuseum i Göteborg:

I Göteborg:

Förut redovisade kr. 522: 50.

Från andra platser:

Förut redovisade kr. 49: 50.

Genom brandmästaren i Karlstad:

Alb. Nilsson, 1 kr., A. Lundqvist, 1 kr., C. Wid- ner, 10 öre, A. Sandén, 10 öre, G. Möller, 25 öre, A. Stålfors, 20 öre, P. Fredén, 10 öre, G. Pettersson 10 öre, A. Lundén, 10 öre, Arvidsson, 10 öre, Janzen, 25 öre, Falk, 10 öre, Törnqvist, 10 öre, Björk, 15 öre, Pihl, 25 öre, Sjöström, 25 öre, Hellström, 25 öre, G.

A. W., 90 öre, S—I, 15 öre, B—I, 15 öre, S—n, 15 öre, G—n, 25 öre. Summa kronor 6: —.
Tillsammans kronor 578: —. (Fortsättning).

Innehafvare af teckningslistor ombedes, att i och för redovisning, snarast insända dem till någon af ledamöterna i

MUSEINÄMNDEN.

(Insändt).

Aflöningsförhållandena vid de mindre städernas fast organiserade brandkårer.

Manskapet vid de mindre städernas fast organiserade brandkårer äro i regeln mycket lågt aflönade, hvilket gör, att intresset för tjänsten är ytterst ringa på grund af att anställningen vid brandkåren betraktas endast som en tillfällighetsplats, som man vid första bästa tillfälle slutar med för att söka någon bättre s. k. framtidsplats.

Att dessa täta ombyten af personal vid brandkåren inverkar högst skadligt på tjänsten, är ju tydligt och klart för hvar och en, som satt sig in i brandkårens arbete. Det vore därför önskligt, om brandcheferna vid sitt årssammanträde ville upptaga denna fråga till behandling, och sedan hvar i sin stad söka att verka för densammans lyckliga lösning.

Jag anser äfven, att det skulle vara lämpligt, om redaktören för denna tidning ville vara vänlig att hvarje år insamla uppgifter från alla Sveriges fasta brandkårer om deras aflöningsförhållanden o. d. och sedan intaga nämnda uppgifter i tidningen, exempelvis i de nummer, som utkomma i maj, juni eller senast i juli månad.

R.



Notiser.

Inrikes.

Brandsläckaren "Kustos". Ut i tidningen "Östgöten" för den 13 sistlidne januari fanns införd följande artikel som vi äro ombedda intaga uti denna tidning.

På vägen strax norr om teatern i Linköping samlades i går e. m. ett rätt stort antal personer — bl. a. t. f. brandchefen i Linköping, kapten G von Feilitzen, brandchefen i Norrköping Rob. Mossberg, kamreraren i Östergötlands läns gamla brandstodsbolag Per Tollin och andra experter — för att äse en eldsläckning med den nya apparaten "Kustos". Invid vägen hade uppförts ett litet träskjul, fyllt med träull och spånar. Öfver detta i sig själf lätt antändbara ämne hällades tio liter fotogen och så tände man på.

På några ögonblick var allt en enda eldhärd. Då kommer strålen från den lilla kolsyresprutan "Kustos".

Om två minuter är den första sprutan tömd, men också lågorna betydligt dämpade och sedan ytterligare en half spruta tömts är all eld släckt, utan att ens skjulets hela innehåll förtärts och bräderna endast kolats. Släckningen var sålunda hvad man kallar vacker, oakadt elden var så stark, att den som skötte "Kustos" ädrog sig rätt svåra brännskador å ena handen samt i hufvudet å dan med sprutan närmade sig det brinnande skjulet. De närvarande sakkunnige uttalade och sin belatenhet med hvad som presterades.

"Kustos" har många likheter med förut kända handkolsyresprutor, men den är försedd med flera förbättringar. Den är svenskt patent och svensk tillverkning, fördd i marknaden af A.-B. Ernst Odenius maskinaffär i Göteborg. Vid flera prof äfven på andra orter har "Kustos" visat sig väl besta i konkurrensen och den vann till exempel vid den stora industriutställningen i Valencia 1909 stor uppmärksamhet, så att till därvarande lasarett såldes 50 apparater. Äfven annorstädes i Spanien har "Kustos" funnit ett stort antal köpare, såväl bland industriella verk som bland privatpersoner. I Paris har aktiebolaget Societe Minière et Métallurgique gjort omfattande proförsök, hvilka resulterat i en order på 40 apparater.

"Kustos" är tillverkad af prima tjock helpressad svensk stalpat samt invändigt galvaniserad. Explosion är därför utesluten. Den rymmer ca 12 liter och kostar 45 kronor. En omladdning kostar blott 35 öre. "Kustos" är antagen af tarifföreningen för svenska och utländska brandassuransbolag.

Mariestads brandkår har under sistförflutna året alarmerats, påkallats eller för skilda ändamål anlåtats tillhopa 325 ganger, däråf för eldsvador, tillbud till dylika, trängroök och skorstenseld m. m. 22 ganger, påkallad hjälp för transport af sjuka m. m. 8 ganger, brandservis vid teater eller cirks 78 ganger, polisförstärkning eller tillfälligt påkallad hjälp 187 ganger, öfriga ändamål där brandkåren anlåtats 30 ganger, summa 325 ganger.

Falu brandkår består af 1 brandchef, 1 sergeant, 1 korpal, 2 vice korpal och 14 man. Kåren är en kombinerad brand- och poliskår. Materielen utgöres hufvudsakligen af 1 större och 1 mindre ångspruta, 1 tvåspänd och 1 enspänd redskapsvagn samt en mek. stege (20 meter hög). Hästarne äro 3, uteslutande för brandkårens behof.

Utgifterna för brandkåren uppgick för år 1909 till kronor 33,431. Under föregående år har kåren alarmerats 15 ganger, däråf 6 ganger för eldsvada, 3 ganger för soteld, 2 ganger för kontakt, 2 ganger för inspektion och 2 ganger för falskt alarm. Ingen eldsvada af större betydighet har under året förekommit.

En ny större brandstation är under byggnad och då denna blir färdig, kommer brand- och poliskåren att skiljas åt.

Nyköpings brandkår har under det förflutna året alarmerats 7 ganger, däråf 6 ganger för eldsvada och 1 gång till följd af falskt alarm. Dessutom har utryckning med ångspruta skett en gång till Sjöså ångsäg. För vattensplöddning till nya gasklockan har ångsprutan användts under 50 timmars tid. Af eldsvadorna ha 2 varit af den betydighet att två eller flera slangledningar behöft användas.

I Borås Tidning för den 28 febr. lästes: Till den sist hvilat vigdes i går middag stoftet efter ett af offren för nervfeber epidemien, brandmästaren C. O. Branzell.

Begravningsprocessionen utgick fr. Brandstationen kl. 1½ 4 m. I sorgetaget deltog, förutom de närmast sörjande, brandstyrelsens medlemmar, brandcheferna samt brandkåren, tillhörande underbefäl och manskap

ALLMÄNNA- BRANDREDSKAPSAFFÄREN E. Bergström & Co. Guldmedalj Stockholm 1897. Högsta-pris Götte 1901. Statsdiplom Berlin 1901.	Stockholm Specialaffär för Brandmateriel.
--	---

i uniform, (för vakthållningen voro 8 man och en korporal kvarlämnade å stationen) m. fl. Gatorna, där processionen drog fram, voro kantade af stora folkmassor, många medföljde ut till Nya kyrkogården, där kistan redan bisatts.

Jordfästningen förrättades af pastor Borgström, hvilken till utgångspunkt för sin griffepredikan valt några ord i Uppenbarelsebokens 3 kapitel: "Se, jag står vid dörren och klappar". När sjukdomen ginge fram i samhället och ryckte bort den ena efter den andra, unga och gamla, erfere man sanningen af dessa ord. De i texten anförda orden riktade Herren till den bortgångnes familj, till hans kamrater, till alla dem som stätt honom nära i lifvet.

Officianten vigde därpå stoffet till gravens ro. Befäl och manskap gjorde så hönör inför gravnen, hvarefter kåren afmarscherade.

Bland kransarne, som ägnats minnet af den i sina bästa år bortryckte mannen, märktes från:

Brancheferna: "Tack för mångårigt samarbete". Borås fasta brandkår: (två kransar): "Ett sista farväl" och "Hvila i frid".

Underbefäl och manskap: Tack för godt bemötande".

För visad rådighet vid släckning af eldsvåda den 3 febr. i lokomotivförare Dahllins villa å Frölundaborg utanför Slottsskogen vid Göteborg, har städernas Allm. Brandstodsbolag tilldelat styrmannen Ivar Carlsson och kontorschefen Thorsten Lindqvist hvardera en belöning af 50 kr. Därjämte har bolaget till stadens brandchef öfverlämnat 50 kr. till fördelning bland dem af brandmanskapet, som på väsentligt sätt bidragit till släckningen.

Att rykta hästar med dammsugare har man börjat tillämpa i Münchenbryggeriets stora stallar i Stockholm. Förut behöfde man tre timmar för att rykta fyra hästar. Nu medhinner man på samma tid 40 hästar. Och hvarvartenda dammkorn i hästens hårbeklädnad uppsuges, hvartill kommer att dammet ej kan spridas i stallen utan uppsamlas i behållare.

Stockholm och den nya byggnadsstagan. Stockholms stads stadsfullmäktige ha d. 7 febr. efter långvarig debatt uttalat sig för det af beredningsutskottet tillstyrkta förslaget till ny byggnadsstadga för riket, dock med bl. a. den ändringen, att maximihöjden för hus vid bred gata och öppen plats borde bestämmas till 22 m., utan angifvande af antalet våningar, samt att minimihöjden för våningar borde sättas till 2.70 m., dock med bibehållande af de skärpningsbestämmelser, som finnas i nuvarande stadga.

Kommissionen för explosiva varor har nu i det närmaste afslutat sina arbeten och kommer att inom kort öfverlämna till regeringen förslag till nya förordningar angående såväl explosiva varor och deras försmedelsavgift, 5 kr., kan erläggas vid sammanträdet.

Svenska Brandchefsföreningen håller sitt första årssammanträde i Göteborg den 15—17 mars. Endast medlemmar äga rätt att deltaga i sammanträdet. lande å järnväg som och forslande å järnväg af eldfarliga oljor.

De förekommande öfverläggningsämnen ha betydelse för brandbefälet i alla samhällen, från de minsta till

de största. Deltagarna bli i tillfälle att göra personliga studier vid Göteborgs brandkår och kunna genom yrkeskamrater samla erfarenhet från andra samhällen. Sammanträdet hålles i Göteborgs brandkårs hufvudstation, där en utställning af brandredskap är anordnad.

Olyckshändelse vid utryckning till eldsvåda i Stockholm. Vid utryckningen till ett mindre eldsvådetillbud den 10 febr. på morgonen inträffade det missödet, att brandvagnen på grund af halkan i svängen vid hörnet af Linné- och Jungfrugatorna stälpte. Därvid kom en af brandsoldaterna under vagnen och slog sig så mot stenläggningen, att han svimmade. Mannen repade sig dock snart, och det befanns sedermera, att han icke tagit någon skada.

Svår explosion vid krutbruk. Vid Torsbro krutbruk i Skåne inträffade den 25 febr. en explosion hvarigenom såväl torkhuset som presshuset flög i luften. En person, som befann sig utanför torkhuset, dödades.

Explosionen inträffade vid half 4-tiden. Detektion var så stark, att den hördes milsviadt omkring. Den mängd krut, som exploderade, utgjorde omkring 3,000 kg.

Vid explosionen söndersprängdes en mängd fönsterrutor och i närliggande hus rycktes t. o. m. fönsterbågarna ur karmarna. Hur explosionen uppkommit vet man ej.

Utländt:

Gardiner af vatten. Man har under den senaste tiden i London funnit på att skydda de stora varuhusen i City mot antändning i händelse af eldsvåda uti midt emot liggande byggnader med hjälp af »vattengardiner». Gatorna i Londons inre stadsdel äro nämligen oftast mycket smala, så att lägnarna från en brinnande byggnad här mycket ofta kan spränga fönstren i huset midt emot och antända träverket innanför. För att nu söka förhindra detta har man öfver fönstren inrättat såkallade »Sprinklers» vattenrör, som täppes med en legering, hvilken smälter vid en förhållandevis låg värmegrad, och när dessa utgjuta sitt vatten, faller detta som en tätt slöja ned öfver glaset, och det är då ganska omöjligt för flammorna att bryta igenom detta.

Brandkär öfverkörd och dödad vid utryckning. Under en utryckning till eldsvåda i Berlin den 21 jan. strax före kl. 12 på natten föll en brandkär Paul Eitner så olyckligt från brandvagnens främre säte att båda hjulen gingo öfver hufvudet på honom, hvarpå döden ögonblickligen följde. Eitner tjänade på 25te året samt efterlämnade hustru och 6 barn, hvare af 4 minderåriga.

